

Vejledning til brugere på læsesale, studierum m. v.

Formål

Vejledningen skal sikre, at de bevaringsværdige kulturarvs-genstande ikke lider unødigt overlast, og at de håndteres forsigtigt for at begrænse slid og undgå beskadigelser af materialet. Derudover er hensigten at sikre gode arbejdsforhold for brugerne.

Anvisninger

Brugere på læsesale, studierum mv. skal vise hensyn over for de øvrige brugere og ikke forstyrre med højlydt og unødvendig samtale. Mobiltelefoner må ikke benyttes til samtaler, og ringefunktionen skal være slået fra. Brugerne har pligt til at følge opsynets anvisninger, også selv om anvisningerne ikke skulle findes udtrykt skriftligt.

Generelt:

- Tasker, poser, overtøj og paraplyer må ikke medbringes
- Mad og drikkevarer må ikke medbringes
- Rygning er ikke tilladt
- Der må ikke laves notater på materialerne. Til notater i eget materiale må kun benyttes blyant, *fordi* f.eks. en kuglepen ved en uheldig bevægelse kan afsætte mærke på de bevaringsværdige genstande.
- Hænderne skal vaskes og må ikke indsmøres i håndcreme inden håndtering af genstandene.
- Handsker skal anvendes, når dette anvises af personalet i forbindelse med særligt sarte genstande, *fordi* fingrene afgiver sved, som kan gøre skade på genstandene.
- Labels, strekkoder, etc. må ikke fjernes, *fordi* de indeholder identifikation af materialet.
- Alt lånt materiale afleveres til opsynet efter brug.
- Hvis det konstateres, at de lånte genstande er skadede af f.eks. svamp, insekter, knusning eller lignende, eller hvis der under lånet sker skade, f.eks. rivskade eller knusning, meddeles dette til opsynet.

Specielt for trykt materiale/arkivalier:

- Man må kun arbejde med én arkivæske åben ad gangen, *fordi* man ellers ved et uheld kan komme til at blande materialerne sammen.
- Bøger og protokoller må ikke lægges opslåede oven på hinanden, *fordi* bogryggene derved udsættes for belastning.
- Der må ikke skrives eller laves markeringer i materialet, *fordi* man derved ændrer det oprindelige indhold og udtryk.
- Der må ikke laves "æselører", markeringer med negle eller andre aftryk, *fordi* man derved skader materialet. Brug i stedet læsetegn, som fås ved henvendelse til opsynet.
- De selvklæbende Post-it® må ikke anvendes, *fordi* de efterlader klæberester, som kan ødelægge materialet. Anvend i stedet læsetegn.
- Det er ikke tilladt at væde fingerspidserne for at bladre, *fordi* spyt kan nedbryde materialet.

- Kameraer med blitz må ikke anvendes, fordi brug af blitz kan virke generende på de øvrige brugere. Fotografering må kun finde sted efter aftale med og under vejledning af opsynet, *fordi* det kan være i strid med Lov om ophavsret eller Arkivloven, og fordi materialet kan indeholde personfølsomme oplysninger. Kopier kan bestilles i det omfang det ikke strider mod gældende lovgivning.

Med hensyn til kopiering af bøger og andet trykt materiale henvises til Vejledning i skanning og fotokopiering af bøger og arkivalier.

Specielt for audiovisuelt materiale:

- Bånd, cd'er og dvd'er skal lægges tilbage i æsken, når de ikke benyttes, *fordi* man ellers ved et uheld kan komme til at blande materialerne sammen.
- Mikrofilm og bånd bør ikke spoles tilbage inden aflevering, da de bør opbevares 'tail out'.
- Kun kanterne på cd'er og DVD'er må berøres, *fordi* fingrene afgiver sved som kan nedbryde materialet.
- Eget afspilnings-/optageudstyr må ikke benyttes, dels *fordi* en stor del af materialet i henhold til Lov om ophavsret ikke må kopieres til eget brug, dels *fordi* læsesalens tekniske udstyr er specielt beregnet til de materialer, der benyttes.

Specielt for museumsgenstande i studierum:

- Der må ikke skrives eller laves markeringer på genstandene, *fordi* de derved kan skades permanent.
- De selvklæbende Post-it® eller tilsvarende må ikke anvendes, *fordi* de efterlader klæberester, som kan ødelægge materialet.
- Såfremt genstandene undersøges med mikroskop, må kun de mikroskoper, der findes i studierummet, anvendes, og brugeren skal dokumentere kendskab til mikroskopi.
- Fotografering må kun finde sted efter aftale med og under vejledning af opsynet.

Litteratur

BYERS, Fred R.: *Care and handling of CDs and DVDs: A guide for librarians and archivists*. Washington D.C.: NIST, 2003.

<http://www.itl.nist.gov/div895/carefordisc/CDandDVDCareandHandlingGuide.pdf>

» [Bekendtgørelse af lov om ophavsret, lovbekendtgørelse nr. 710 af 30. juni 2004](#)

» [Lov om ændring af ophavsretsloven, lov nr. 1440 af 22. december 2004](#)

U.S. National Archives & Records Administration : *At-a-glance guide to document handling and holdings maintenance* . June 15, 2004.

<http://www.archives.gov/preservation/storage/>

